

Identyfikacja i waloryzacja czynników rozwojowych wsi w kontekście ich wykorzystania przy tworzeniu wsi tematycznych.

Badania terenowe – etap 1.

Pierwszy etap badań terenowych odpowiada poziomowi obserwacji w procesie badania w działaniu (por.: *Narzędzia badawcze stosowane przy identyfikacji i waloryzacji czynników rozwojowych wsi w kontekście ich wykorzystania przy tworzeniu wsi tematycznych*). Badania były realizowane przez zespół złożony ze specjalistów w zakresie: etnologii, antropologii, pedagogiki i astrofizyki.

Harmonogram.

Paproty 8. IX – 10. IX 2005

Badania prowadzone w Paprotach służyły ewidencji zasobów - skarbów, które mogą okazać się przydatne przy tworzeniu usług i produktów związanych z labiryntami.

1. Czwartek 8. IX 2005

Pierwszy dzień badań poświęcony był wstępnemu rozeznaniu pola poszukiwań „skarbów”, oraz stworzeniu i przygotowaniu grupy poszukiwawczej do „eksploracji labiryntów” – badań potencjału rozwojowego w ramach tematu wsi.

■ Gubimy się - rysowanie labiryntów

W celu przygotowania mieszkańców Paprot do uczestnictwa we wspólnym poszukiwaniu skarbów (zasobów rozwojowych), uzgodniliśmy wspólną wizję tego, czym jest dla nas labirynt i co go cechuje. Rysując przykładowe labirynty ustaliliśmy że charakterystycznymi cechami takiej konstrukcji symbolicznej są: kręte drogi (gubienie się), ukryte skarby i strzegące ich potwory.

■ **Gubimy się jeszcze bardziej – podchody**

Sprawdzając przyjęte wcześniej założenia, dotyczące natury labiryntu, wyruszyliśmy w podróż ujętą w ramy jednej z klasycznych „gier labiryntowych” – urządziliśmy podchody (ze stacjami -zadaniami).

2. Piątek 9. IX 2005

■ **Wyprawa na torfowiska, łąka pod labirynt**

Wraz z sołtysem Paprot – Stanisławem Rybickim, zwiedziliśmy łąki nad rzeką Grabową. Na jednej z nich powstanie labirynt wierzbowy.

■ **Powstaje labiryntowa mapa Paprot**

Na podstawie mapy, która powstała przy współpracy członków ekipy poszukiwawczej, ustaliliśmy na czym skupią się nasze poszukiwania. Za skarby (zasoby rozwojowe), na które zwrócimy szczególną uwagę, uznaliśmy elementy dziedzictwa kulturowego związane z: przestrzenią społeczną, gramami i zabawami, architekturą, krajobrazem, eksploatacją złóż torfu.

■ **Wyprawa w poszukiwaniu skarbów**

Wyprawa rozpoczęła się od położonej w centrum wsi świetlicy (miejsca naszych spotkań). W trakcie wędrówki po krętych ścieżkach trafiliśmy na prawie czynny piec chlebowy,

poniemiecki cmentarz oraz do mieszkańców pamiętających dawne gry i zabawy.

■ **Ognisko**

Po zakończeniu wędrowki dotychczasowe odkrycia zostały podsumowane na wspólnym ognisku. Wypróbowaliśmy też jedną z odkrytych gier – małża, i nauczyliśmy się nowej – fresbee.

3. Sobota 10. IX 2005

■ **Wyprawy w poszukiwaniu skarbów ciąg dalszy**

Kontynuując poszukiwania natrafiliśmy na narzędzia do wydobywania torfu. Przy użyciu imaginoskopów zlokalizowaliśmy też punkty widokowe na dolinę rzeki Grabowej, odkryliśmy las krasnoludków (leżący w granicach wsi las bukowy, w którym drzewa mają tajemnicze dziuple sugerujące przejścia do podziemnego świata), górkę saneczkową i latawcową.

■ **Przedstawienie teatru cieni p.t. "Labirynt"**

Przedstawienie przygotowane przez uczestników warsztatów, opowiadało o wydarzeniach i „odkryciach” ostatnich dni. Była to forma prezentacji wyników badań w społeczności Paprot.

■ **Podsumowanie**

Dane zebrane w trakcie badań i zaprezentowane podczas przedstawienia i w formie labiryntowej mapy Paprot, zostały na koniec jeszcze raz przedyskutowane z członkami społeczności i w gronie badaczy. Pozwoliło to na ich weryfikację i syntezę w postaci mapy myśli. Dzięki temu mogliśmy postawić sobie kolejne pytania badawcze podsumowując w ten sposób ten

etap badań.

Iwięcino 16. IX – 18. IX

Badania terenowe w Iwięcinie miały na celu lokalizację „końców świata” - zjawisk, miejsc, opowieści związanych z tematem rozwojowym wsi, oraz ich waloryzację pod względem możliwości wykorzystania przy tworzeniu produktu wsi.

1. Piątek 16. IX

Pierwszy dzień rekonesansu w Iwięcinie poświęcony był stworzeniu ogólnego obrazu miejscowości i jej mieszkańców.

■ Wyprawa w poszukiwaniu innych światów

Pierwsza wycieczka po wsi. Naszymi przewodnikami byli młodzi mieszkańcy Iwięcina. Celem wyprawy, było poszukiwanie „innych światów” czyli próba spojrzenia na Iwięcino z nowej strony.

■ Użycie imaginoskopów

Używaliśmy w tym celu wspólnie przygotowanych imagineskopów. Ten tajemniczy instrument badawczy jest prostym do skonstruowania urządzeniem optycznym, które zwiększa wyobraźnię spoglądającego przezeń obserwatora.

2. Sobota 17. IX

■ Wyprawa na koniec świata

Zdecydowaliśmy się na tę wyprawę korzystając z doświadczeń zebranych poprzedniego dnia. Powołane zostały trzy drużyny badawcze: d. s. końca świata w historii (świat niemiecki); d. s.

końca świata w przyrodzie i d. s. końca świata rolniczego.

■ **Powstaje przewodnik po końcach świata w Iwęcinnie**

Po powrocie z badań terenowych każda z ekip badawczych zrelacjonowała pozostałym przebieg swojej podróży i opowiedziała o dokonanych odkryciach. Po podsumowaniu wydarzeń dnia rozegraliśmy mecz we frisbee.

■ **Wspólne granie - muzyka z końca świata**

Dzień zakończyliśmy ogniskiem i wspólnym graniem „muzyki z końca świata”. Posłużyły nam do tego etniczne instrumenty afrykańskie. Warsztaty muzyki afrykańskiej prowadzili Wojtek Tężycki z Koszalina i Wojtek Lewandowski, który niedawno osiedlił się w Iwęcinnie.

3. Niedziela 18. IX

■ **Msza święta**

Niedziela była dniem podsumowań. Rozpoczęła się od Mszy Świętej w zatłoczonym Iwęcińskim Kościele. Podczas mszy odczytany został list duszpasterski od księdza Henryka Romanika.

■ **Spotkania z mieszkańcami Iwęcina i okolic**

Miłą gością i cennymi informacjami zaszczylicili nas w Iwęcinnie Państwo Drojman i Pan Socha, a w pobliskim Rzepkowie – Państwo Tomasik.

■ **Podsumowanie**

Dane zebrane w trakcie naszego rekonesansu w Iwęcinnie i okolicach zostały ułożone w formie mapy myśli. Na tej podstawie dokonaliśmy podsumowania tego etapu i postawiliśmy dalsze pytania badawcze.

Dąbrowa 22. X – 23. X

Celem badań wstępnych zrealizowanych w Dąbrowie, było rozpoznanie zasobów związanych ze zdrowiem i zdrowym stylem życia. Na tym etapie pole naszych zainteresowań stanowiły czynniki wchodzące w skład kapitału przyrodniczego i społecznego.

1. Sobota 22. X

Pierwszy dzień pobytu w Dąbrowie poświęciliśmy przygotowaniu zespołu przewodników po przestrzeni społecznej i przyrodniczej. W skład tego zespołu weszła grupa uczniów miejscowego gimnazjum. Poranek spędziliśmy w szkole, na sali gimnastycznej. Zajmowaliśmy się działaniami związanymi ze zdrowym i aktywnym spędzaniem wolnego czasu: uczyliśmy się żonglować, graliśmy we frizbee i bawiliśmy się chustą klanzy. W ten sposób mogliśmy się lepiej poznać i przygotować zespół, który pomagał nam w prowadzeniu badań.

Po wspólnym obiedzie wyruszyliśmy na wyprawę po zdrowie: obeszliliśmy wieś i jej najbliższą okolicę poszukując miejsc, które kojarzą się ze zdrowym życiem. Rejestrowaliśmy przy tym opowieści wymieniane między członkami ekipy badawczej

2. Niedziela 23. X

Podsumowaliśmy sobotnią wyprawę. W oparciu o miejsca, które udało się nam znaleźć i umiejętności uczestników spotkania zaplanowaliśmy weekend zdrowego życia – imprezę, która odbędzie się w Dąbrowie wiosną 2006.

Zebrane w ten sposób dane posłużyły nam do stworzenia ogólnego obrazu wsi, kontekstu. Pozwoliło to postawić kolejne pytania badawcze. Informacje zostały zsyntetyzowane w formie mapy myśli.